

3 MEI 2015 – VIJFDE PAASZONDAG

EERSTE LEZING

HANDELINGEN VAN DE APOSTELN 9, 26-31

In die tijd deed Paulus, in Jeruzalem aangekomen, pogingen zich bij de leerlingen aan te sluiten, maar allen waren bang van hem omdat zij niet konden geloven dat hij een leerling was.

Barnabas trok zich zijn lot aan, bracht hem bij de apostelen en verhaalde hun hoe Paulus onderweg de Heer gezien had en dat deze tot hem had gesproken, en hoe hij in Damascus vrijmoedig opgetreden was in de naam van Jezus. Voortaan ging Paulus in Jeruzalem geregeld met hen om terwijl hij onverschrokken optrad in de naam van de Heer. Hij sprak en disputeerde met de Hellenisten. Dezen probeerden hem te vermoorden. Toen de broeders dit te weten kwamen, brachten zij hem weg naar Caesarea en lieten hem naar Tarsus vertrekken.

Nu genoot de Kerk in heel Judea, Galilea en Samaria vrede; zij werd steeds meer bevestigd in de vreze des Heren en nam gestadig in aantal toe door de vertroosting van de heilige Geest.

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF VAN JOHANNES 3, 18-24

Vrienden,

Wij moeten niet liefhebben met woorden en leuzen maar met concrete daden. Dat is onze maatstaf; daardoor krijgen wij de zekerheid dat wij thuisshoren bij de waarachtige God. Dan mogen wij ook voor zijn aanschijn ons geweten geruststellen, ook als het ons veroordeelt, want God is groter dan ons hart en Hij weet alles.

Dierbare vrienden, daar ons geweten ons dus niet hoeft te veroordelen, mogen wij vrijmoedig met God omgaan; wij krijgen van Hem alles wat wij vragen, omdat wij zijn geboden onderhouden en doen wat Hem aangenaam is.

En dit is zijn gebod: van harte geloven in zijn Zoon Christus en elkaar liefhebben zoals Hij ons bevolen heeft. Wie zijn geboden onderhoudt, blijft in God en God blijft in hem. En dat Hij in ons woont, weten we door de Geest die Hij ons gegeven heeft.

EVANGELIE

JOHANNES 15, 1-8

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen:

„Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de wijnbouwer. Elke rank aan Mij die geen vrucht draagt, snijdt Hij af; en elke die wel vrucht draagt, zuivert Hij, opdat zij meer vrucht mag dragen. Gij zijt al rein dankzij het woord dat Ik tot u gesproken heb. Blijft in Mij, dan blijf Ik in U. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf maar alleen als zij blijft aan de wijnstok, zo gij evenmin als gij niet blijft in Mij.”

„Ik ben de wijnstok, gij de ranken. Wie in Mij blijft terwijl Ik blijf in hem, die draagt veel vrucht, want los van Mij kunt gij niets. Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij weggegooid als rank en verdort; men brengt ze bij elkaar, gooit ze in het vuur en ze verbranden. Als gij in Mij blijft en mijn woorden in u blijven, vraagt dan wat gij wilt en gij zult het krijgen. Hierdoor wordt mijn Vader verheerlijkt: dat gij rijke vruchten draagt; zo zult gij mijn leerlingen zijn.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

Appellation contrôlée

EVANGELIE • In de aanloop naar Pinksteren wordt nog een flinke portie ‘Johannes’ opgediend. We worden meegenomen naar de tijd vóór Pasen, de tijd vóór de verrijzenis. Jezus is in Jeruzalem. Het joodse paasfeest is ophanden. Jezus heeft zich met zijn leerlingen teruggetrokken in de intimiteit van een huis. Tijdens een maaltijd neemt Hij afscheid van hen. Het verhaal valt stil. Behalve de voetwassing en het verdwijnen van Judas worden geen andere gebeurtenissen verteld. Wel is er een aaneenrijging van gesprekken en toespraken van Jezus. De atmosfeer van dat laatste tafelmoment wordt op onovertroffen wijze geschilderd door Leonardo da Vinci.

Jezus weet dat voor Hem het uur van de waarheid is aangebroken. Nu zal Hij uit deze wereld overgaan naar de Vader, niet echter zonder zijn leerlingen zijn uiterste liefde te betonen. Op het moment waarop wij mee aan tafel schuiven, drukt Jezus de leerlingen op het hart hoe belangrijk het is dat ze met elkaar verbonden blijven, ook als Hij heengegaan zal zijn. In het lectionarium wordt die ‘tafelrede’ verdeeld over twee zondagen.

De lezing van de vijfde zondag van Pasen hamert op het wederzijds verblijven in elkaar. Reeds in de synagoge van Kafarnaüm verkondigde Jezus: „Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft met Mij verbonden en Ik met hem” (zie Johannes 6, 56). Jezus nu vergeleek zichzelf met een wijnstok en zijn Vader met een wijnbouwer. In teksten van het Oude Testament (of Eerste Verbond) komt de wijnstok veelvuldig voor. Zo zingt de profeet Jesaja een lied over de wijngaard van zijn vriend. Helaas bracht die wijngaard ondanks zorgvuldig onderhoud slechts wilde bessen voort en geen druiven. De eigenaar van de wijngaard is God en de wijngaard is Israël. Als het zo voortgaat, zal God zijn wijngaard van de hand doen (lees Jesaja 5, 1-7). Gelukkig gaat het verhaal van Israël voort door de wijn van de beker van het Tweede Verbond (of Nieuwe Testament). Sinds de bruiloft in Kana weten we dat Jezus de beste wijn bewaart tot het laatst. Het krachtige levenssap van de verbondsbekeer brengt vruchten voort tot in de ranken. Niet twijfelen dus, Jezus is de „ware wijnstok”.

Het ware Israël wordt gevormd door hen die geloven in Jezus. Zo zullen de ranken die geënt blijven op de wijnstok vruchten dragen. In eenheid met Jezus bloeit de wijngaard van de Vader. De verbondenheid is beslissend voor de oogst. Wie niet gelooft in de Zoon wordt weggesnoeid en draagt geen vruchten. Wie wel gelooft, wordt gezuiverd en draagt nog meer vruchten. De leerlingen hebben geluk. Dankzij de voetwassing eerder tijdens de maaltijd en de woorden die Jezus tot hen sprak, zijn de leerlingen zuiver op de graat. Toch zal het niet altijd makkelijk zijn ‘in Hem’ te blijven. Daarom wordt de noodzaak daarvan voortdurend ingehamerd. Is die eenheid er, dan mogen de leerlingen vragen wat ze willen, het zal hen geworden. Ze zullen volop vruchten dragen en zo de Vader verheerlijken. Losse takken daarentegen stellen niets voor. Die worden door de wijnbouwer weggegooid en verdrogen. Ze worden bijeengebracht en in het vuur verbrand. Ze zijn verloren.

LEZINGEN • Ook de eerste Johannesbrief blijft een vaste waarde in deze paastijd. Brief en evangelie baden in dezelfde sfeer. Al is de auteur niet dezelfde, toch klinkt in de brief het vierde evangelie door. Volgens de brieveschrijver gebeurt liefhebben metterdaad. Liefde en waarachtigheid vallen samen. Zo kunnen we met een gerust hart voor God staan, ook als ons geweten ons veroordeelt, want God is groter en Hij weet alles. Onze eigen onvrede weegt niet op tegen de grootheid van Gods hart en zijn alwetendheid. Hij weet immers waar we op uit zijn. Omdat – niet als – we ons houden aan zijn geboden, hebben wij vrijheid van spreken bij God.

Na zijn roeping door de verrezen Heer werd de fanatieke vervolger Paulus een fervent verkondiger. Onmiddellijk verkondigt hij vrijmoedig de naam van Jezus. In Damascus wilden ze hem na enkele dagen al ter dood brengen. Is hij overmoedig? Ook in Jeruzalem vertrouwen ze hem niet. Hij vindt maar moeilijk aansluiting bij de leerlingen. Toch zal uit het samenspel van ‘Godsvrees’ en ‘onverschrokkenheid’ en met de heilige Geest als trooster de Kerk verder bloeien. Vrede en vreugde voor ons die door onze goede vruchten de Vader zichtbaar maken in de wereld.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be